

कभर स्टोरी

तल्ला थप्ने कहिले, पिलर हाल्ने अहिले

घर जीवनको आधारशीला हो। त्यसैले यो बलियो, गुणस्तरीय र वातावरण अनुकूल हुनुपर्छ। तर, घर बनाउने क्रममा जानीनजानी गरिने केही गल्तीहरूले एकातर्फ यसको आकर्षणलाई बिगारेको हुन्छ भने अर्कोतर्फ हामीलाई असुरक्षित निर्माणको बाटोमा पनि लगेको हुन्छ। यसको सबैभन्दा ठूलो उदाहरण हो घर बनाउने क्रममा छतमा अनावश्यक बनाएर छाडिएका पिलरहरू। यस्ता पिलरहरूले नगरलाई कुरूप र अव्यवस्थित बनाउँदै लगेको छ।

मनिका भ्वा | जनकपुरधाम
- को रिपोर्ट

समाचार पृष्ठ २

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-४ स्थित आनन्दनगरमा बनाइएका घरहरू जस्ताका बबिखि पिलरहरू जस्ताकै तस्तै छन्।
● मनिका भ्वा

अजरबैजानमा विमान दुर्घटना, ३० को मृत्यु, २८ को उद्धार

बाकु (एजेन्सी) : अजरबैजान एयरलाइन्सको यात्रुबाहक विमान पश्चिमी कजाकिस्तानमा बुधबार दुर्घटनाग्रस्त भएको छ। हावाहुरीका कारण निर्धारित गन्तव्यमा जान नसकेपछि मार्गबाट चिर्लिएर दुर्घटनाग्रस्त भएको अधिकारीहरूले बताएका छन्। कजाकिस्तानका अधिकारीहरूले बाकुबाट रूसको ग्रोञ्नीका लागि उडेको एम्ब्रयर १९० विमान क्यास्पियन सागरको पूर्वी किनारामा तेल र ग्यासको केन्द्र अक्टाउ सहरनजिकै दुर्घटना भएको बताएका छन्।

कजाकिस्तानका अधिकारीले विमानमा रहेका ३० भन्दा बढी यात्रुको मृत्यु भएको हुनसक्ने बताएका छन्। मृतकको संख्या अझै औपचारिक रूपमा पुष्टि हुन सकेको छैन।

विमानमा ६२ यात्रु र पाँच चालक दलका सदस्य थिए भने २८ जनालाई जीवितै उद्धार गरी उपचारका लागि अस्पताल पठाइएको छ। उक्त विमान अजरबैजानको राजधानी बाकुबाट क्यास्पियन नदीको पश्चिमी किनारमा रहेको दक्षिणी रूसको चेचन्यास्थित ग्रोञ्नी सहरका लागि उडेको थियो। विमान दुर्घटनापछि अजरबैजानका राष्ट्रपति इल्हाम अलियेभले पूर्वसोभियत राष्ट्रहरूको समूह 'कमनवेल्थ अफ इन्डिपेन्डेन्ट स्टेट्स'का नेताहरूको अनौपचारिक शिखर सम्मेलनमा भाग लिन रूसको भ्रमणको कार्यक्रम छोड्नुको विकल्पको उक्तको कार्यालयले जारी गरेको विज्ञापनमा उल्लेख छ।

कजाकिस्तानको यातायात मन्त्रालयले सञ्चार माध्यमलाई भनेको छ, 'बाकु-ग्रोञ्नी हवाई मार्गमा उडेको एउटा विमान अक्ताउ सहरनजिकै दुर्घटनाग्रस्त भएको छ। यो अजरबैजान एयरलाइन्सको हो।' अजरबैजानको राष्ट्रिय ध्वजाबाहक एयरलाइन्सका अनुसार विमानमा ६२ जना यात्रु र पाँच जना चालक दलका सदस्य थिए। विमानमा अजरबैजानका ३७ जना, कजाकिस्तानका छ जना, किर्गिस्तानका तीन जना र रूसका १६ जना रहेको कजाकिस्तानको यातायात मन्त्रालयले जनाएको छ।

रावल हटाइए, पाण्डे र तिम्सिना निलम्बनमा

सुरेन्द्र काफ्ले | काठमाडौं

नेकपा एमालेले पूर्वउपाध्यक्ष भीम रावललाई पार्टीबाट निष्कासन गरेको छ। लामो समयदेखि अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र पार्टीविरुद्ध अभिव्यक्ति दिँदै आएका रावललाई बुधबार बसेको सचिवालय बैठकले संगठित सदस्यबाट हटाउने निर्णय गरेको हो।

पछिल्लो समयमा कीर्तिपुरमा पार्टीको केन्द्रीय कार्यालय बनाउन भाटभटेनीका सञ्चालक मीनबहादुर गुरुङबाट जग्गा दान लिएको विषयमा उनले विरोध गरेका थिए। यही विषयमा चित्तबुझ्दो स्पष्टीकरण नदिएको भन्दै सचिवालय बैठकले रावलको संगठित सदस्यता नै खोसेको छ। जग्गादानको विषयमा नै आलोचनात्मक टिप्पणी गर्ने स्थायी समिति सदस्य बिन्दा पाण्डे र केन्द्रीय सदस्य उषाकिरण तिम्सिनालाई ६ महिनाका लागि निलम्बन गर्ने निर्णय गरिएको छ। 'पार्टीका तीन जना नेतालाई स्पष्टीकरण सोधेका थियौं, उपमहासचिव प्रदीप ज्ञवालीले भने, 'स्पष्टीकरण उहाँहरूले दिनु त भयो तर पार्टी हितविपरीत अभिव्यक्ति दिएको भन्ने महसुस उहाँहरूले गरेको देखिएन।' उपमहासचिव ज्ञवालीले पूर्वउपाध्यक्ष

भीम रावल रावलद्वारा निरन्तर पार्टीलाई कमजोर बनाउने अभिव्यक्ति दिइरहेकाले संगठित सदस्यबाट हटाउने निर्णय गरिएको जानकारी दिए।

बिन्दा पाण्डे 'कमरेड भीम रावल महाधिवेशनमा अध्यक्षमा उम्मेदवार हुनुभयो, उपाध्यक्षका निम्न आग्रह गरिएको कुरालाई मान्नु भएन। त्यसपछि केन्द्रीय सदस्यमा पनि नआउनु भएपछि हाम्रो वैधानिक व्यवस्थाअनुसार सल्लाहकारमा रहनुभयो,' ज्ञवालीले भने, 'त्यो सल्लाहकारको जिम्मेवारी

उषाकिरण तिम्सिना पनि पूरा गर्नुभएन। अभिव्यक्तिहरूचाहिँ पार्टी बलियो बनाउनेभन्दा पनि निरन्तर कमजोर बनाउने हिसाबले आएको हुनाले संगठित सदस्यबाट मुक्त गर्ने निर्णय भएको छ।

गत कार्तिक ४ गते बसेको एमाले सचिवालय बैठकले उनीहरूलाई स्पष्टीकरण सोधेर निर्णय गरेको थियो। गम्भीर समीक्षामा एमाले विगतमा साइसुस्टम सिकिने एमालेको सचिवालय बैठक लामो समय चलेको छ। अध्यक्ष केपी शर्मा

ओलीको अध्यक्षतामा बसेको यो बैठकले स्थानीय उपनिर्वाचनदेखि सरकारका कामकारवाही लगायतका विषयमा गम्भीर समीक्षा गरेको छ।

स्थानीय तहको उपनिर्वाचनमा एमालेले सोचेअनुसारको परिणाम नआएकोमा अध्यक्ष ओलीसमेत चिन्तित छन्। यो बैठकले स्थानीय निर्वाचनमा सन्तोषजनक परिणाम नआएको भन्दै त्यसको समीक्षा गर्न केन्द्रीय समितिको बैठक तत्काल बोलाउने निर्णय पनि गरेको छ। स्थानीय तहको निर्वाचन परिणामले जनप्रतिनिधिप्रति स्थानीय जनता असन्तुष्ट भएको स्पष्ट देखिएको छ। पहिले जितेका स्थानमा हारेको पहिले हारेका स्थानमा जितेको कारणले यो स्पष्ट देखिएको छ। उपमहासचिव ज्ञवालीले सरकारले गरेको कामबारे सचिवालयमा समीक्षा भएको बताए। अर्थतन्त्रमा सुधार आएको, सेयर बजार बढेको, संक्रमणकालीन ऐन बनेर आयोग बन्ने प्रक्रिया आदि बढेको, सरकारको बाह्य सम्बन्धमा सुधार भएको पनि एमालेको निष्कर्ष छ।

एमालेले सहकारी ठगीमा सरकारले कसैको मुख नहेरी कारवाही प्रक्रिया आदि बढाएकोमा पनि सरकारकै देखिएको उनले जनाए।

» बाँकी पृष्ठ ६

सूर्य छुने प्रयासमा नासाको अन्तरिक्षयान

वासिङ्टन (एजेन्सी) : अमेरिकी अन्तरिक्ष निकाय नासा एउटा अन्तरिक्षयान सूर्यको सर्वाधिक नजिक पठाएर नयाँ कीर्तिमान बनाउने अभियानमा छ। नासाको योजनाअनुसार 'पार्कर सोलर प्रोब' नामक उक्त यान सूर्यको बाह्य मण्डलमा प्रवेश गर्ने छ। त्यस क्रममा उक्त यानले अत्यधिक तापक्रम र विकिरण सामना गर्नुपर्छ।

उडानका क्रममा उक्त यान केही दिन सञ्चार सम्पर्कबाट छुट्टिने छ। वैज्ञानिकहरू उक्त यान सकुशल रहे नरहेको पत्ता लगाउन संकेतको प्रतीक्षा हुने छन्। त्यस्तो संकेत सम्भवतः यही साता डिसेम्बर २७ अर्थात् शुक्रबार प्राप्त हुने छ। यो सानो अन्तरिक्षयानले सूर्यले कसरी काम गर्छ भन्ने अझ राम्रो बुझ्न सघाउने आशा वैज्ञानिकको छ।

'सूर्यो वर्षदेखि मानिसले सूर्यबारे अध्ययन गर्दै आएका छन्। तर, नपुगोसम्म कुनै टाउँ कस्तो छ भन्ने महसुस गर्न सकिँदैन', नासाको विज्ञान विभागकी प्रमुख निकोला फक्सले भनिन्। उनका अनुसार सूर्यको निश्चित भाग कस्तो छ भनेर थाहा पाउनका लागि पनि त्यहाँ त्यस्तो उडान गर्ने पर्ने हुन्छ।

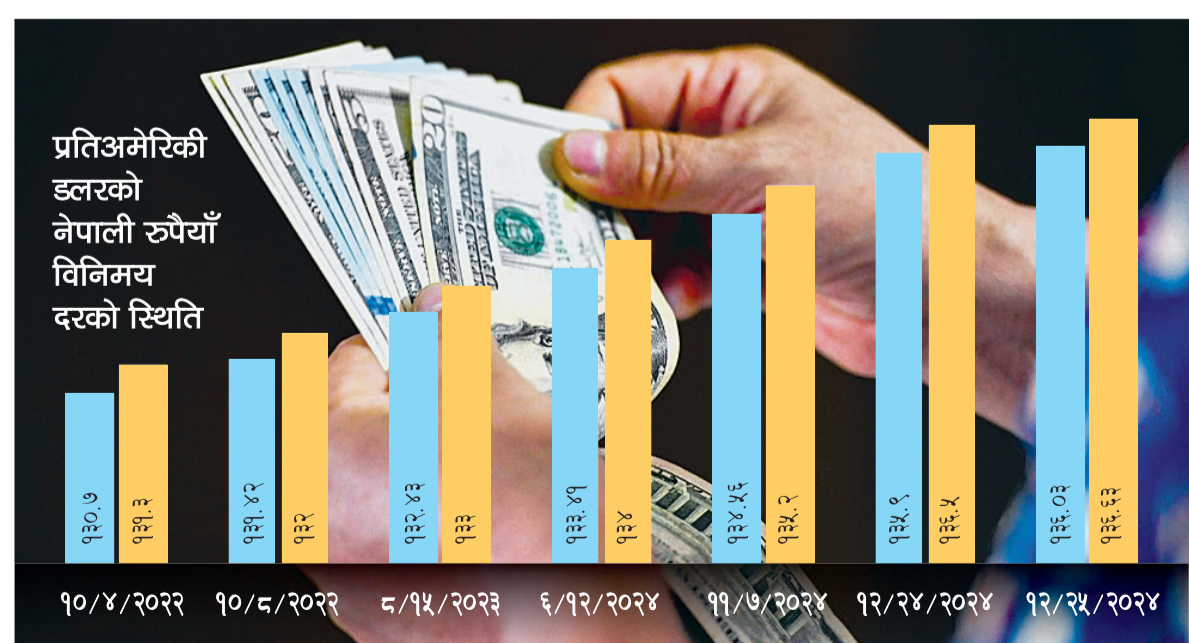
भन्-भन् बलियो हुँदै डलर

ममता थापा | काठमाडौं

पछिल्लो समय अमेरिका नयाँ नेतृत्व फेरिएसँगै डलरको मूल्य भन्-भन् बलियो हुँदै गएको छ। गत कार्तिक (नोभेम्बर पहिलो साता) अमेरिकाको राष्ट्रपतिमा डोनाल्ड ट्रम्प निर्वाचित हुँदा नेपालको इतिहासमा डलरको मूल्य दिनप्रतिदिन छिटो गतिमा बढेर कीर्तिमान राख्दै आएको छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले पुस १० गते बुधबार जारी गरेको दररेटअनुसार अमेरिकी डलरको नेपाली रुपैयाँ विनिमय दरको हवाले बढेर बिक्री मूल्य १३६.०३ र खरिद मूल्य १३६.६३ रुपैयाँ पुगेको छ। अमेरिकामा निर्वाचनपछि नयाँ नेतृत्व आउने भन्नेसँगै गत कार्तिक २२ गते बिहोबार अमेरिकी डलरको बिक्री मूल्य हवाले बढेर १३५.१६ रुपैयाँ पुगेको छ भने खरिद मूल्य भने १३४.५६ रुपैयाँ भयो। करिब ६ महिना यतादेखि अमेरिकी डलरको बिक्री मूल्य १३४ रुपैयाँ आसपासमा चलिरहेको थियो।

डलरको मूल्यको तुलनामा युरो पाउन्ड स्टर्लिंग, अस्ट्रेलियन डलरको नेपाली विनिमयदर मूल्य भने घटेको छ। गत कार्तिक २२ मा युरो बिक्री मूल्य १४४.८६ र खरिद मूल्य १४४.२१ रहेको थियो तर अहिले (पुस १०)मा घटेर बिक्री मूल्य १४५.४७ र खरिद मूल्य १४२.१० मा कायम भएको छ। यस्तै, पाउन्ड स्टर्लिंगको बिक्री मूल्य पनि घटेर १७०.५१ र खरिद मूल्य १७१.२७ मा सीमित छ। यससँगै,

अस्ट्रेलियन डलरको बिक्री मूल्य पनि घटेर ८४.७९ र खरिद मूल्य ८५.१७ रुपैयाँ पुगेको छ।

यतिबेला धेरैको चासो अमेरिकी मूल्य किन यति धेरै बढ्यो भन्ने छ। अमेरिकीको राष्ट्रपतिमा ट्रम्प निर्वाचित भएर आएसँगै अब अमेरिकीको फस्ट पोलिसी अर्थात् हरेक कुरामा अमेरिकालाई पहिलो प्राथमिकता दिने भएकाले पछिल्लो समय विश्व अर्थतन्त्रमा डलरको मूल्य भन्-भन् बलियो हुँदै गएको विज्ञहरू बताउँछन्। नयाँ राष्ट्रपति आएसँगै अमेरिकाले थप संरक्षणवादी नीति लिने र अरु मुलुकबाट हुने आयात बढाउने कारणले गर्दा अमेरिकी डलर अझ बलियो हुने वातावरण देखिएको नेपाल राष्ट्र बैंकका आर्थिक अनुसन्धान विभागका कार्यकारी निर्देशक डा. गुणाकर भट्ट बताउँछन्। अमेरिकाले संरक्षणवादी नीतिलाई

थप अगाडि लैजान लागेकाले अरु मुलुकबाट हुने आयातको भन्सार बढाउने भएकाले अन्य मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर प्रभावित हुने उनले आँल्याए।

'अहिले अमेरिका बलियो मुलुक छ। राम्रो आर्थिक वृद्धि, मुद्रास्फीति तल छ। समग्र अर्थतन्त्र सबल छ। अमेरिकाले संरक्षणवादी नीति लगाएर आयातमा भन्सार बढाउँदा ठूला मुलुकको आर्थिक वृद्धि प्रभावित हुन्छ। जबको अहिले नै अमेरिकी अर्थतन्त्र सुदृढ छ। यसैले अझ डलरको मूल्य कति पुग्छ भन्ने अनुमान गर्न सक्ने स्थिति छैन', उनले भने।

यसक्रममा अर्थविद् डा. चन्द्रमणि अधिकारी अहिलेको नेतृत्वले हरेकमा अमेरिकी नागरिकलाई पहिलो प्राथमिकता दिने, त्यही देशको उद्योग, लगानीकर्तालाई बढी महत्त्व दिने र व्याजदरलाई उपयुक्त सीमामा राख्ने नीति लिएकाले पनि यतिबेला डलरको मूल्य बलियो हुँदै गएको तर्क गर्छन्।

'यसअघि सुनको माग बढेको थियो तर अहिले सुनको मूल्य स्थिर भएको छ। सुनको माग स्थिर भएपछि डलरमा लगानी गर्छन्। त्यसकारण पनि डलरको मूल्य बढेको हो', उनले भने। पछिल्लो समय विश्वको अर्थतन्त्र तरल भएको कारणले अझ डलरको मूल्य कतिबन्दा आकासिन्छ भन्ने एकिन गर्न नसकिने डा. अधिकारीको अनुमान छ।

» बाँकी पृष्ठ ६